ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC02	Integración social	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0347	Empresa e iniciativa emprendedora	2023/2024	3	53	53

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	DANIEL FLORENTINO ROGERO PICAZO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

1. O ciclo formativo ao que corresponde este módulo está regulado polo Decreto 73/2016, do 18 de outubro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en Integración Social.

2. As persoas que obteñan este título exercerán a súa actividade no sector dos servizos ás persoas (de tipo asistencial, educativo, de apoio na xestión doméstica e psicosocial) e no de servizos á comunidade (atención psicosocial a colectivos e persoas en desvantaxe social, mediación comunitaria, inserción ocupacional e laboral, promoción de igualdade de oportunidades e defensa dos dereitos das vítimas de violencia de xénero e dos seus fillos e as súas fillas).

3. As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

- Técnico/a de programas de prevención e inserción social.

- Educador/ora de equipos residenciais de diverso tipo.

- Educador/ora de persoas con discapacidade.

- Traballador/ora familiar.

- Educador/ora de educación familiar.

- Auxiliar de tutela.

- Monitor/ora de centros abertos.

- Técnico/a de integración social.

- Especialista de apoio educativo.

- Educador/ora de educación especial.

- Técnico/a educador/a.

- Técnico/a especialista I (de integración social).

- Técnico/a especialista II (educativo).

- Monitor/ora de persoas con discapacidade.

- Técnico/a de mobilidade básica.

- Técnico/a de inserción ocupacional.

- Mediador/ora ocupacional e/ou laboral.

- Dinamizador/ora ocupacional e/ou laboral.

- Educador/ora de base.

- Mediador/ora comunitario/a.

- Mediador/ora intercultural.

- Mediador/ora veciñal e comunitario/a.

- Preparador/ora laboral.

- Técnico/a de emprego con apoio.

- Técnico/a de acompañamento laboral.

- Monitor/ora de rehabilitación psicosocial.

4. Prospectiva do título no sector ou sectores:

a) A empregabiladade deste título ven avalada polo amplo número de sectores profesionais nos que desenvolve a súa actividade, fundamentalmente no sector de servizos sociais e educativos, que agrupa o maior número de traballadores e traballadoras da familia de Servizos Socioculturais e á Comunidade.

b) A incorporación de actividades profesionais xeradas nos novos sectores, como a mediación comunitaria e a inserción laboral de persoas con discapacidade e de persoas en risco de exclusión social e das víctimas de violencia de xénero e das súas fillas e fillos, aumentará considerablemente as posibilidades de inserción laboral deste titulado.

c) As medidas establecidas na Lei 39/2006, de 14 de diciembre, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás personas en situación de dependencia e o aumento de persoas da terceira idade fan previsible unha alta inserción laboral e tendencia a un crecemento estable.

As ensinanzas do módulo centraranse en despertar o espíritu emprendedor do noso alumnado, pensando nunha boa idea de negocio e explicando as ferramentas necesarias para pola en marcha, os trámites, as axudas das que dispón, así como os riscos aos que se enfrentan e as vantaxes do autoemprego.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A iniciativa emprendedora e a idea de negocio	Identificación da innovación e o desenvolvemento económioo. Analízase a cultura emprendedora, creatividade, así como as características clave dos emprendedores e a súa actividade neste sector, valorando o traballo por conta propia, tendo en conta o risco asociado á iniciativa empresarial e desenvolvendo ideas de negocio como punto de partida para o deseño dun proxecto empresarial.	9	15
2	O contorno da empresa e o mercado	Comprende a análise do ámbito específico dunha empresa a súa interrelación con ela e a súa nfluencia na localización e posta en marcha dun negocio. Identificanse os requisitos para o exercicio da actividade empresarial e aspectos relacionados coa responsabilidade social, cultura empresarial e imaxe corporativa. Iniciamos o deseño estratéxico da empresa: actividades e procesos a desenvolver, organización dos recursos e estratexia de mercado.	16	35
3	Creación e posta en marcha dunha empresa	Comprende a análise das decisións iniciais que deberán tomar como empresarios e a sua inclusión no plan de empresa: forma xurídica da empresa, responsabilidade sociada a esta e a fiscalidade, os trámites de constitución e posta en marcha, as vías de asesoramento así como as axudas e subvencións para a creación dunha empresa.	18	35
4	Financiación, contabilidade e xestión da empresa	Considéranse os aspectos máis operativos da actividade empresarial: análise de investimentos e fontes de financiamento, nocións básicas de contabilidade e análise da información contable, elaboración dun plan financiero, análise das obrigas fiscais xestión administrativa dunha peme do sector.	10	15

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora e a idea de negocio	9

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identificouse o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos
CA1.2 Analizouse o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector de servizos á comunidade
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito de integración social, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial
CA1.8 Analizouse a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa
CA1.8.1 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de integración social (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
Actuación das persoas emprendedoras no sector de servizos á comunidade.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito de integración social.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	O contorno da empresa e o mercado	16

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas

Criterios de avaliación
CA2.3 Identificáronse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de integración social en función da súa posible localización
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa integración social e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen
CA2.8 Identificáronse, en empresas de integración social, prácticas que incorporen valores éticos e sociais
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais
CA2.11 Describíronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de integración social, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing
CA2.12.1 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a localización e a responsabilidade social

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de integración social: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de integración social: clientela, provedores/as, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.

Contidos
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas. Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Creación e posta en marcha dunha empresa	18

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determináronse as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector de servizos á comunidade
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa
CA3.6 Identificáronse os trámites exixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica

Criterios de avaliación
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de integración social tendo en conta a súa localización
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións

4.3.e) Contidos

Contidos
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal do empresariado.
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de integración social.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Financiación, contabilidade e xestión da empresa	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumos anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa integración social, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal (liquidacións trimestrais e liquidacións anuais)
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa de integración social, e describíronse os circuítos que recorre esa documentación na empresa
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de servizos á comunidade.
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e razóns financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de integración social: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS EXIXIBLES.

Serán os así indicados en cada unidade didáctica.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Para aprobar o módulo de EIE, é necesario obter unha puntuación igual ou superior a cinco puntos en cada avaliación. Falamos da avaliación en base á suma dos seguintes criterios co seguinte peso na nota final de cada avaliación:

- EXAMES/PROBAS TEÓRICAS ESCRITAS: como instrumento de avaliación empregaranse probas de coñecemento, mediante probas obxectivas, teóricas e prácticas, que terán unha ponderación na nota final de cada avaliación dun 50%. Realizarase polo menos unha proba escrita por avaliación que pode incluír preguntas test, curtas, de desenvolvemento ou supostos prácticos relativos aos contidos traballados en cada avaliación, valorándose de 0 a 10 puntos cada proba. Esixirase unha cualificación de como mínimo 5 puntos sobre 10 para poder ter en conta o resto de criterios. No relativo ás preguntas de tipo test, cada 4 preguntas incorrectas descontará a puntuación equivalente a unha pregunta correcta.

- PLAN DE EMPRESA: Os alumnos terán que elaborar ó longo do curso un Plan de Empresa, que se realizará de xeito individual, e que terá un peso na nota final de cada avaliación dun 50%. En cada unha das avaliacións establecerase a entrega obrigatoria dunha parte de dito plan, que será cualificada de 0 a 10 puntos.

Este plan de empresa consistirá nun proxecto empresarial relacionado co seu sector de actividade, cos seguintes contidos mínimos:

1- Presentación do proxecto e dos emprendedores, interese no proxecto e capacidade emprendedora dos promotores.

2- Idea de negocio e proposta de valor

3- Análisis do mercado e segmentación do mercado (clientes).

4- O entorno e a competencia: entorno xeral e entorno específico, análise da competencia, localización da empresa, análise DAFO, RSC da empresa.

5- Descripción do produto/servizo e Plan de Marketing.

6- RRHH e organización.

7- Forma Xurídica da empresa e motivos polos que se escolle. Inversión e financiación.

8- Inversión e financiación.

9- Estudo de viabilidade. Análise económico financeiro.

10- Trámites de posta en marcha

É necesario ter aprobadas todas as avaliacións para ter a cualificación de apto no módulo. En caso de ter suspensa algunha avaliación, haberá un exame teórico/práctico final de módulo no mes de xuño. A cualificación para ser apto no módulo deberá ser igual ou superior a cinco puntos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

É obrigatorio ter superadas todas as avaliacións do módulo de FOL para ser declarado apto, cunha nota mínima de cinco. Tamén será necesario que o alumno/a entregue antes da proba final, as actividades/traballos relacionadas coa avaliación. No caso contrario deberá responder nun exame de recuperación a preguntas relativas a esa parte da materia que non superou.

Realizarase unha actividade de recuperación por cada avaliación antes da data sinalada para a proba final extraordinaria e segundo o horario que determinará xefatura de estudos xunto co titor do ciclo. O profesor poderá determinar a realización de probas adicionais de recuperación. Para a recuperación dos contidos non superados o profesor poderá propoñer titorías adicionais ás sesións lectivas destinadas exclusivamente á resolución de dúbidas e de casos prácticos similares aos que se recollen nas probas de exame. As actividades estarán orientadas para acadar os contidos mínimos, terán un carácter de síntese, incluíndo aquelas actividades que precisen reforzarse a modo de recuperación. A variedade de actividades irá en función das necesidades do alumnado que non acadou durante o desenvolvemento do módulo unha avaliación positiva.

A proba extraordinaria final no mes de xuño combinará parte teórica e práctica. A nota mínima para ser declarado apto é de cinco (5). O alumnado terá dereito a unha proba final no caso de ter algunha avaliación suspensa ao longo do curso ou ben todo o módulo.

O alumnado que estea cursando 2º e teña pendente o módulo de FOL por non ter acadado a nota mínima de 5 na avaliación final durante o pasado curso, terá unha titoría mensual coa finalidade de facer un seguimento antes da proba extraordinaria de febreiro. Nesa titoría aclararanse dúbidas sobre o contido do módulo e entregarase ao alumno/a unha folla de exercicios para que os realice e entregue posteriormente ao profesor. Este corrixirá e explicará os erros na seguinte titoría. O exame extraordinario para a recuperación do módulo terá un formato similar ao exame final de xuño con contidos teóricos e prácticos. O alumno/a terá que acadar a nota mínima de 5 puntos sobre 10 para superar dito módulo.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Os alumnos que superen a porcentaxe de faltas á clase, legalmente establecida, perderán o dereito á avaliación continua. Isto é, cando supere o 10% de faltas de asistencia sen xustificar, que no módulo de EIE, equivale a 6 horas.
O alumnado que perdese o dereito á avaliación continua terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final do módulo. O alumno/a será orientado previamente sobre a forma de realizar dita proba que consistirá nunha proba obxetiva teórico-práctica achega dos criterios de avaliación do módulo considerados mínimos exixibles para a adquisición da avaliación positiva (incluíndo o plan de empresa) A cualificación será numérica entre 1 e 10 puntos, considerándose positivas as puntuacións iguais ou superiores a 5 puntos.

O instrumento que se empregará para avaliar a estes alumnos é a proba denominada Proba Final Extraordinaria, que consistirá nunha proba escrita onde se incluirán diversas preguntas tipo test da materia, xunto con preguntas cortas teóricas e supostos prácticos a resolver. Será necesario alcanzar 5 puntos sobre 10 para superar o módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O sistema de xestión de calidade (SXC) establece a obriga de realizar un seguimento mensual da programación, tanto nas reunións do Equipo Docente, como nas reunións do Departamento de FOL.
Tamén farase un segulmento da programación na aplicación informática (XADE).
Para proceder a avaliación da práctica docente recabarase información das reunións realizadas polo equipo docente, e dos cuestionarios periódicos realizados ao alumnado co fin de averiguar o grao de conformidade co módulo de EIE, onde se lles solicitará valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo en aula, as técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos marcados nas distintas unidades didácticas.
Unha vez visto isto, realizaranse propostas de mellora que poidan ser interesantes cara o vindeiro curso, e que serán recollidas na memoria final do departamento.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal como sinala o artigo 28, sobre avaliación inicial ,-decreto de 12 de xullo de 2011-, ao comenzo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa da cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo,deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor/a que se encarguen da titoría darán información dispoñible sobre as características xeriais do grupo ou sobre as circunstancias específicas académicas ou persoais, con incidencia educativa,de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

Esta información poderá proceder, entre outras:

a. Dos informes individualizados de avaliación da etapa anterioemente cursada, de ser o caso.
b. Dos estudos académicos ou das ensinanzas de formación profesional inicial ou para o emprego previamente realizados.
c. Do alumnado matriculado sen titulación académica de acceso.
d. Dos informes ou ditames específicos do alumando discapacitado ou con necesidades educativas especiais que poida haber no grupo.
e. Da experiencia profesional previa.
f. Da matrícula condicional do alumnado estranxeiro.
g. Da observación do alumnado e as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso.

Esta avaliación inicial en ningún caso comportará cualificación para o alumando.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A programación elabórase tendo en conta que debe dar resposta a diversidade do alumnado. Por isto, concíbese de forma aberta e flexible posibilitando a adaptación ás condicións específicas de cada alumno ou alumna. Co obxectivo de conseguilo, as actividades de clase deben prestar atención ao traballo en equipo e a axuda recíproca dos alumnos, así como ao fomento de actitudes de respecto ás diferenzas individuais. Por outra banda colaborarase co departamento de orientación na posible detección das necesidades educativas específicas dos alumnos así como nas pautas de actuación a seguir se se dera o caso.
No caso de que o progreso dun alumno non responda globalmente aos obxectivos programados, adoptaranse as oportunas medidas de reforzo educativo ou de adaptación curricular. En todo caso, a cualificación do alumno realizarase tomando como referencia os obxectivos e os criterios de avaliación relacionados cos resultados de aprendizaxe que permitan o logro da competencia xeral característica do Título. Deste xeito, calquera adaptación do currículo en función das necesidades educativas do alumnado estará dirixida, non aos elementos prescriptivos (obxectivos, contidos, criterios de avaliación) senón á modificación doutros aspectos que poden mellorar o rendemento destes alumnos, como o respecto aos ritmos de aprendizaxe, á selección de distintos materiais, actividades variadas, propostas de avaliación diferentes, adecuación dos tempos e dos espazos,etc.

En calquera caso e dende o primeiro momento, a través da avaliación inicial e coa colaboración do seminario de Orientación, este departamento traballará coa finalidade de identificar de xeito adecuado o nivel de coñecementos e capacidades de cada alumno. O obxectivo será poder detectar posibles carencias ou dificultades que se poidan presentar no seguimento, por parte do alumnado, da programación do módulo correspondente. As medidas de reforzo educativo pasarán (ademáis dos reforzos que se poidan ofrecer no transcurso normal das clases) polo asesoramento extra ao alumnado con dificultades, nas horas de titoría, e co suministro de material educativo complementario (apuntamentos, exercicios...etc) eminentemente de carácter práctico.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O decreto que configura o Regulamento Orgánico dos CIFP, establece que na programación didáctica dos Departamentos, incorporaranse os temas transversais do currículo nos obxectivos e contidos de cada materia ou módulo profesional.

O módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedora ten unha especial relevancia no tratamento destes temas. Trataranse a diario espontáneamente, de maneira que impregnarán a actividade cotiá na aula. Así en todas as actividades e na medida que sexa posible en cada unha, fomentarase a igualdade, a saúde, a educación moral e cívica, a educación para o consumidor, a educación ambiental, a ecoloxía, a paz, evitaranse as actitudes, comentarios ou comportamentos racistas ou discriminatorios de tipo sexistas ou violentos no comportamento diario tanto dentro como fora da aula.

En concreto, nestes temas cobrará especial relevancia:

- Educación para a saúde: Polo que respecta á educación para a saúde e a calidade de vida, faremos especial fincapé na saúde laboral.
- Educación multicultural: A educación multicultural ven esixida pola crecente intercomunicación das culturas. Os obxectivos serán espertar o interese por coñecer outras culturas diferentes coas súas crenzas, institucións e costumes, así como desenvolver actitudes de respecto e colaboración con grupos culturalmente minoritarios.
- Educación do consumidor: O obxectivo é crear unha conciencia de consumidor responsable que se sitúa criticamente ante o consumismo e a publicidade.
- Educación para a igualdade: Por canto á igualdade de sexos, temos que destacar a importancia e trascendencia que este asunto ten no mundo da empresa. Esta cuestión irase desenvolvendo ó longo do curso e do temario, ao formar parte dos criterios de avaliación que fan parte da programación didáctica.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non hai previstas actividades complementarias.

10.Outros apartados

10.1) Acceso do alumnado á progamación

Na primeira semana do curso, explicarase a programación na aula e subirase a versión do alumnado á aula virtual do módulo. Farase chegar unha copia á dirección do departamento correspondente.

10.2) Contidos e actividades non impartidas COVID

Proposta de contidos e de actividades para o alumnado no curso 2020-2021 relacionados cos RA
e CA imprescindibles e non impartidos

RA e CA imprescindibles e non impartidos total ou parcialmente, e medidas de recuperación propostas
Resultado de aprendizaxe

RA2. Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes
situacións de traballo.

CA2.9.Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

Grao de impartición 2

Proposta de contidos e actividades
Suspensión do contrato
Excedencias
Extinción do contrato.
Cálculo de indemnizacións de despedimento

RA3. Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as continxencias cubertas, e
dentifica as clases de prestacións.

CA.3.2.Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social.

Grao de impartición 3

Proposta de contidos e actividades

Estrutura do sistema de seguridade social

CA3.3 Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.

Grao de impartición 2
Proposta de contidos e actividades
Cadro resumo coas principais prestacións e as súas características
Supostos prácticos

CA3.4 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse
o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.
Grao de impartició 1
Proposta de contidos e actividades
Análise da prestación desemprego e cálculo de supostos sinxelos

RA4. Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.
CA4.6.Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co
perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
Grao de impartició 3
Proposta de contidos e actividades
Análise de obxectivos profesionais a curto e longo prazo
CA4.7. Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de
técnico en atención a persoas en situación de dependencia.
Grao de impartició 3
Proposta de contidos e actividades

Identificación de fontes de emprego

CA4.8.Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.

Grao de impartició 3

Proposta de contidos e actividades

Realizar currículo europeo